

Vzdělávací obor:

Výchova k občanství

Očekávaný výsledek učení:

CAS-VKO-003-ZV9-013

Používá základní ekonomické pojmy, které jsou aktuálně diskutovány ve veřejném prostoru.

Popis úrovně NA CESTĚ

- Na příkladech správně vysvětlí vybrané aktuální ekonomické pojmy.
- Průběžně se vyjadřuje k aktuálním ekonomicko-politickým diskusím a rozhodnutím v Česku i ve světě.
- V diskusi o aktuálních ekonomicko-politických tématech používá správně vhodné ekonomické pojmy.
- Navrhne a zdůvodní, jak mohou konkrétní ekonomicko-politická rozhodnutí ovlivnit jejich současný a budoucí život.

Kdo co získá – a kdo co ztratí?

autor materiálu: Petr Hájek

Anotace

Tato aktivita umožňuje propojení občanské výchovy s ekonomii a mediální výchovou. Aktivita vede žáky k porozumění vybraným aktuálním ekonomicko-politickým tématům prostřednictvím vlastní analýzy a diskuse. Žáci se učí chápat pojmy v souvislostech, porovnávat různé perspektivy, zvažovat důsledky rozhodnutí pro různé skupiny a tvořit vlastní názor. Pomocí Vennových diagramů a pětilístku reflektují i vlastní roli a možný dopad ekonomických jevů na svůj život.

Zadání pro žáky

1. Vyberte si téma: Zvyšování minimální mzdy, Zavedení školného na VŠ, Důchodová reforma, Snížení daně z příjmu právnických osob (firem), Zdražování potravin (inlace), Přidělování dotací firmám.

2. Zamyslete se nad tím, jak tato témata vnímají jednotlivé skupiny a jaký dopad na ně rozhodnutí může mít. (Co by pro ně dané rozhodnutí znamenalo? Jaký by na ně mělo vliv? Dopad může být pozitivní, negativní nebo neutrální). Skupiny:

- občan/zaměstnanec,
- stát/politik,
- podnikatel,
- student/středoškolák.

Př. Zaměstnanec: chtěl by vyšší mzdu → pozitivní dopad (více peněz)
Podnikatel: bojí se vyšších nákladů → negativní dopad (dražší výroba)

3. Nakreslete Vennův diagram a porovnejte dopad rozhodnutí na 2–3 skupiny (např. stát × zaměstnanec × student). Kde se zájmy překrývají? Kde jsou v konfliktu?

4. Zpracujte shrnutí tématu pomocí pětilístku.

Pětilístek = tvoje shrnutí tématu v 5 řádcích:

1. Jedno podstatné jméno (např. inflace)

2. **Dvě přídavná jména** (např. rychlá, nepředvídatelná)
3. **Tři slovesa** (např. zdražuje, zasahuje, omezuje)
4. **Věta o tématu** (např. Inflace ovlivňuje ceny všeho, co nakupujeme.)
5. **Synonymum nebo shrnující pojem** (např. krize)

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k řešení problémů Řešení běžných problematických situací KRP-RPS-000-ZV9-001	<i>Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.</i>	- nabízím skutečné společenské problémy, kde musí žáci zvážit různé perspektivy a navrhnout udržitelná řešení, kde vyjadřují vlastní hodnoty a přesvědčení o svém vlivu na vnímání problému - zaměřuji se na to, aby žáci analyzovali tyto situace z různých perspektiv a diskutovali o možných řešeních a jejich důsledcích - podněcuji žáky k aktivitě, nabízím ve třídě brainstormingové situace na konkrétní témata nebo problémy s ohledem na etické a sociální důsledky

Metodický komentář pro učitele

Je vhodné mít připravený seznam aktuálních témat + stručné informační zdroje (články, přehledy, infografiky). Žáci se učí přemýšlet v souvislostech, zároveň si strukturovaně zpracují nové pojmy. Metody (Vennův diagram a pětilístek) poskytují oporu žákům různých úrovní.

Učitel může žákům pomoci s tím, na co se zaměřit:

- výhody/nevýhody,
- obavy,
- očekávání,
- možný vliv do budoucna.

OVěřování probíhá během analýzy a diskuse nad konkrétním ekonomickým tématem, kdy žáci prokazují porozumění pojmům, schopnost použít je ve správném kontextu a formulovat pohled z různých perspektiv.

Popis ověřování

Pomocí Vennova diagramu žáci zobrazují rozdílný dopad rozhodnutí na různé skupiny, pětilístkem pak shrnují podstatu problému. Učitel sleduje zapojení, správnost argumentace a míru propojení tématu s reálným životem žáka. Při práci žáci prokazují schopnost pracovat s informacemi, třdit je podle významu, hodnotit různé pohledy, formulovat jednoduché závěry a zároveň pojmenovat různé problémy a jejich možné dopady na řešení ve společnosti.

Ukázka

Vennův diagram:

